

HİKMET

Ahmet Yesevi

Ahmet F. Yüksel

GİRİŞ

M.E.B. yayınevinde; "Türk Dünyasından seçmeler" dizisinde, İbrahim HAKKULOV'un hazırlayarak, Erhan Sezai TOPLU tarafından çevirisi ve sadeleştirmesi yapılan: Ünlü mutasavvıf AHMED YESEVİ 'nin "HİKMETLER" isimli eserini; çağımızın en etkili iletişim araçlarından olan internet kullanılarak, daha geniş kitlelere ulaştırabilmek amacıyla sitemizde yayımlamış bulunmaktayız.

Kaynak olarak alınan nüshada; 26. 27. 28. Ve 44. şiirler bulunmamakta olduğundan buraya da alınamamıştır. 54. HİKMET isimli şiir arka arkaya iki kere nüshaya konmuş, belki baskı hatası nedeniyle böyle bir durum olmasına rağmen, biz de sütunlarımıza iki kere yazdık.

Çeviriden yada baskıdan kaynaklandığını düşündüğümüz yazım hatalarını düzeltme yoluna gitmeden, kitaptaki asıllarına sadık kalarak aynen aldık.

Hız. PİR'in, yüzyıllardır insanlığa ışık tutan bu değerli eserini okumayı ve hazmetmeyi hepimize kolaylaştırmasını Allah'tan diliyorum.

H İ K M E T

Bismillah'la başlayarak hikmet söyleyip
Tâliplere inci,cevher saçtım işte.
Riyâzeti katı çekip,kanlar yutup
Ben defter-i sâni sözünü açtım işte.

Sözü didar isteyen herkes için söyleyip,
Canı cana bağlayarak damarları ekleyip,
Garip,fakir,yetimlerin gönlünü avlayıp
Gönlü bütün kimselerden geçtim işte.

Nerde görsen gönlü kırık,merhem ol sen;
Öyle mazlum yolda kalsa,hemdem ol sen;
Mahşer günü dergâhına mahrem ol sen;
Ben-sen diyen kimselerden geçtim işte.

Garip,fakir,yetimleri Resûl sordu;
Hem o gece Mirâc'a çıkıp didar gördü;
Geri inip garip,yetim izleyip yürüdü;
Gariplerin izini izleyip indim işte.

Ümmet olsan,gariplere tâbi ol sen;
Âyet,hadis her kim dese,sâmi ol sen;
Rızık,nasip her ne verse,kani ol sen;
Kani olup şevk şarabını içtim işte.

Medine'ye Resûl varıp oldu garip;
Gariplikte mihnet çekip oldu habip;
Cefa çekip Yaradan'a oldu karîp
Garip olup engellerden aştım işte.

Akıllı isen,gariplerin gönlünü avla;
Mustafa gibi ülkeyi gezip yetim ara;
Dünyaya tapan soysuzlardan yüz çevir;
Yüz çevirip,deniz olup taşım işte.

Aşk kapısını Mevlâm açınca bana erdi;
Toprak kılıp “Hazır ol!” diyip boynumu eğdi;
Yağmur gibi melâmetin oku değdi;
Tamren alıp yürek,bağrımı deştim işte.

Gönlüm katı,dilim acı,kendim zalim;
Kur’ân okuyup amel kılmaz sahte âlim;
Garip canımı harcayayım, yoktur malım;
Hak’tan korkup ateşe girmeden piştim işte.

Altmış üçe yaşım yetti,geçtim gafil;
Hak emrini muhkem tutmadım,kendim cahil;
Oruç,namaz, kazâ kılıp oldum kâhil
Kötüyü izleyip iyilerden geçtim işte.

Vah ne yazık,sevgi kadehinden içmeden,
Çoluk-çocuk,ev-barktan tam geçmeden,
Suç ve isyan düğümünü burada çözmeden
Şeytan galip,can verende şaştım işte.

İmanıma çengel vurup gamlı kıldı;
Pîr-i muğan “Hazır ol!” diyip afyon saçtı;
Lânetli şeytan benden kaçıp korkusuz gitti;
Allah’a hamd olsun,iman nuru götürdüm işte.

Pîr-i muğan hizmetinde koşup yürüdüm;
Hizmet kılıp göz yummadan hazır durdum;
Yardım etti,Azâzil’i kovup sürdüm;
Ondan sonra kanat çırpıp uçtum işte.

Garip, fakir,yetimleri kıl sen şadman;
Parçalayıp aziz canın eyle kurban;
Yiyecek bulsan,canın ile kıl sen ihsan;
Hak’tan işitip bu sözleri dedim işte.

Garip,fakir,yetimleri her kim sorar,
Râzı olur o bendeden Perverdigâr.
Ey habersiz,sen ver sebep,kendisi korur;
Hak Mustafa öğüdünü işitip dedim işte.

Yedi yaşta Arslan Bâb’a selâm verdim;
“Hak Mustafa emanetini lutfedin” dedim;
Hem o vakit bin bir zikrini tamam ettim;
Nefsim ölüp lâ-mekâna yükseldim işte.

Hurma verip,başımı okşayıp nazar kıldı;
Bir fırsatta âhirete sefer kıldı;
“Elveda!” diyip bu âlemden göçüp gitti;
Mektebe varıp,kanayıp dolup taşıdım işte.

İnnâ fetehna’yı okuyup mâna sordum;
Işık saldı,kendimden geçip didar gördüm;
Selam verdim “Üskut!” dedi,bakıp durdum;
Yaşımı saçıp,çâresiz olup durdum işte.

“Eya cahil,mâna ol!” diye söyledi, bildim;

Ondan sonra çöllere gezip Hakk'ı sordum;
Nasip etti,Azâzil'i tutup yendim;
Kararlı olup, belini basıp ezdim işte.

Zikrini tamam edip döndüm divaneye;
Hak'tan başka birşey demedim bigâneye;
Mumunu izleyip ırac girdim pervaneye;
Kor ateş olup,kavrulup söndüm işte.

Adım,sanım hiç kalmadı lâ lâ oldum;
Allah yadını diye diye illâ oldum;
Halis olup,muhlis olup fenâ oldum;
Fena fii'llah makamına yükseldim işte.

Sünnet imiş,kâfir de olsa, incitme sen;
Hüda bîzardır katı yürekli gönül incitenden;
Allah şahit,öyle kula hazırdır Siccîn;
Bilginlerden duyup bu sözü söyledim işte.

Sünnetlerini muhkem tutup ümmet oldum;
Yer altına yalnız girip nurla doldum;
Hakk'a tapanlar makamına mahrem oldum,
Bâtın kılıcı ile nefsi parçaladım işte.

Nefsim beni yoldan çıkarıp bayağılattı;
İnsanlara hasretle bakıp inlettirdi;
Zikr söylemeyip şeytan ile yâr eyledi;
Hazırsın diyip nefis yarasını deldim işte.

Kul Hâce Ahmed,gaflet ile ömrüm geçti;
Vah ne hasret,gözden,dizden kuvvet gitti;

Vah ne yazık,pişmanlığın vakti yetti;
İyi amel kılmadan kervan olup göçtüm işte.

Eya dostlar,kulak verin dediğime,
Ne sebepten altmış üçte girdim yere?
Mirâç üstünde hak Mustafa ruhumu gördü,
O sebepten altmış üçte girdim yere.

Hak Mustafa Cebrâil'den kıldı sual;
Bu nasıl ruh,tene girmeden buldu kemâl?
Gözü yaşlı,halka yaralı,boyu hilâl;
O sebepten altmış üçte girdim yere.

Cibrîl dedi:Ümmet işi size haktır;
Göge çıkıp meleklerden dersler alır;
Yedi tabaka gök iniltisiyle iniler;
O sebepten altmış üçte girdim yere.

Bil,Hak önce “Elesti birabbiküm?” dedi;
“Kalû belâ” dedi ruhum dersler aldı;
Şüphesiz bilin ,hak Mustafa “oğul” dedi,
O sebepten altmış üçte girdim yere.

“Oğlum” diyip hak Mustafa söze başladı;
Ondan sonra bütün ruhlar selâm verdi;
Rahmet denizi dolup taş, diye haber ulaştı;
O sebepten altmış üçte girdim yere.

“Rahim içinde belir” diye nida geldi;
“Zıkr et!” dedi, uzuvlarım titreyiverdi;
Ruhum girdi,kemiklerim “Allah!” dedi;

O sebepten altmış üçte girdim yere.

Dörtyüz yıldan sonra çıkıp ümmet olacak;
Nice yıllar dolaşıp halka yol gösterecek;
Yüz on dört bin müçtehit hizmet kılacak;
O sebepten altmış üçte girdim yere.

Dokuz ay ve dokuz gönde yere düştüm;
Dokuz saat duramadım, göğe uçtum;
Arş ve Kürsü pâyesini varıp kucakladım;
O sebepten altmış üçte girdim yere.

Arş üstünde namaz kılıp dizimi büktüm;
Derdimi deyip,Hakk’a bakıp yaşımı döktüm;
Sahte âşık,sahte sofı görünce söğdüm;
O sebepten altmış üçte girdim yere.

Candan geçmeden “Hû Hû!” demek hep yalan;
Bu hayasızdan sual sormayın,yolda kalan;
Kendisi de gizli, sözü de gizli,Hakk’ı bulan;
O sebepten altmış üçte girdim yere.

2.

H İ K M E T

Bir yaşında ruhlar bana nasip verdi;
İki yaşta peygamberler gelip gördü;
Üç yaşında Kırklar gelip halimi sordu;

O sebepten altmış üçte girdim yere.

Dört yaşında hak Mustafa hurma verdi;
Yol gösterdim,nice şaşkın yola girdi;
Nere varsam Hızır Baba'm yoldaş oldu;
O sebepten altmış üçte girdim yere.

Beş yaşında tâbi olup tâat kıldım;
Baş eğerek oruç tutmayı âdet kıldım
Gece gündüz zikrederek rahat kıldım;
O sebepten altmış üçte girdim yere.

Altı yaşta durmadan kaçtım insanlardan;
Göge çıkıp ders öğrendim meleklerden;
İlgiyi kesip hep tanıdık ve bağlardan;
O sebepten altmış üçte girdim yere.

Yedi yaşta Arslan Baba'm arayıp buldu;
Gördüğü her sırrı perde ile sarıp örttü;
“Allah'a hamd olsun,gördüm.”dedi,izim öptü;
O sebepten altmış üçte girdim yere.

Azrâil gelip Arslan Baba'mın canını aldı;
Hûrîler gelip ipek kumaştan kefen biçti;
Yetmiş bin kadar melek toplanıp geldi;
O sebepten altmış üçte girdim yere.

Namazını kılıp yerden kaldırdılar;
Bir anda cennet içine ulaştırdılar;
Ruhunu alıp İlliyyîn'e girdirdiler;
O sebepten altmış üçte girdim yere.

Allah Allah, yer altında vatan kıldı;
Münker,Nekîr “Men Rabbük?” diye sual sordu;
Arslan Baba’m islâmından haber verdi;
O sebepten altmış üçte girdim yere.

Akıllı isen,erenlere hizmet kıl sen;
Emr-i mâruf kılanlara izzet kıl sen;
Nehy-i münker kılanlara hürmet kıl sen;
O sebepten altmış üçte girdim yere.

Sekizimde sekiz yandan yol açıldı;
“Hikmet söyle!” dendi, başıma nur saçıldı;
Allah’a hamd olsun, pîr-i muğân mey içirdi;
O sebepten altmış üçte girdim yere.

Pîr-i muğân hak Mustafa,şüphesiz bilin;
Nereye varsanız,vasfını deyip ululayın;
Selâm verip Mustafa’ya ümmet olun;
O sebepten altmış üçte girdim yere.

Dokuzumda dolanmadım doğru yola;
Tebbürk deyip alıp yürüdü elden ele;
İnanmadım bu sözlere kaçtım çöle;
O sebepten altmış üçte girdim yere.

On yaşında oğul oldun Kul Hâce Ahmet;
Hâceliğe bina koydun,kılmadan tâat;
Hâceyim,deyip yolda kalsan,vay ne hasret;
O sebepten altmış üçte girdim yere.

3.

H İ K M E T

Sabahları kulağıma nida geldi;
“Zikr et!” dedi, zikrini deyip yürüdüm işte.
Aşksızları gördüm ise, yolda kaldı;
O sebepten aşk dükkânını kurdum işte.

On birimde rahmet denizi dolup taşı;
“Allah!” dedim ,şeytan benden uzaklaştı;
Geçici heves, ben-sen fikri durmayıp göçtü;
On ikide bu sırları gördüm işte.

On üçümde nefs arzusuna kapılıverdim;
Nefs başına yüzbin belâ tutup saldı;
Kibirlenmeyi yere vurup yenebildim;
On dördümde toprak gibi oldum işte.

On beşimde hûri ,gılman karşı geldi;
Baş eğerek, el bağlayıp tâzim kıldı;
Firdevs adlı cennetinden habersi geldi;
Didar için hepsini terk ettim işte.

On altımda bütün ruhlar nasip verdi;
“Size mübârek olsun !” diyerek Âdem geldi;
“Evladım!” deyip, boynuma sarılıp gönlümü aldı;
On yedimde Türkistan’da bulundum işte.

On sekizde kırklar ile şarap içtim;
Zikrini deyip,hazır durup göğsümü deştim;
Nasip kıldı,cennet gezip hûriler kucakladım;
Hak Mustafa cemalini gördüm işte.

On dokuzda yetmiş makam gösteriverdi;
Zikrini dedim,içim dışım temizlendi;
Nereye varsam,Hızır Baba'm hazır oldu;
Gavsu'l-gıyâs mey içirdi,duydum işte.

Yaşım yirmiye ulaştı,makamlar aştım;
Allah'a hamd olsun,pîr hizmetini tamamladım;
Dünyadaki kurt ve kuşlarla selâmlaştım;
O sebepten Hakk'a yakın oldum işte.

Mü'min değil, hikmet işitip ağlamıyor;
Erenlerin dediği sözü dinlemiyor;
Âyet,hadis mânasını anlamıyor;
Bu rivayeti Arş üstünde gördüm işte.

Rivayeti görüp Hak'la söyleştim ben;
Yüz bin türlü meleklerle yüzleştim ben;
O sebepten Hakk'ı anıp izleştim ben;
Can ve gönlümü O'na feda kıldım işte.

Kul Hâce Ahmed, oldu yaşın yirmi bir;
Ne yapacaksın,günahların dağdan ağır;
Kıyamet günü azap kılrsa,Rabb'im kadir;
Eya dostlar,nasıl cevap vereceğim işte.

4.

HİKMET

Hoş gâipten kulağıma ilham geldi;
O sebepten Hakk’a sığınıp geldim işte.
Hep ulular yığılıp bana nimet verdi;
O sebepten Hakk’a sığınıp geldim işte.

Ben yirmi iki yaşta fâni oldum;
Merhem olup gerçek dertliye deva oldum;
Sahte âşık, gerçek âşık tanık.
O sebepten Hakk’a sığınıp geldim işte.

Eyâ dostlar, erdi yirmi üçe yaşım;
Dâvam yalan, tamamı boş tâatlarım;
Kıyamet günü ben çıplak, şaşı ne yapayım?
O sebepten Hakk’a sığınıp geldim işte.

Ben yirmi dört yaşa girdim, Hak’tan uzak;
Ahirete varır olsam, hani hazırlık?
Öldüğümde toplanıp vurun yüz bin dayak;
O sebepten Hakk’a sığınıp geldim işte.

Cenazemin arkasından taşlar atın;
Ayağımdan sürüyerek mezara iletin;
“Hakk’a kulluk kılmadın.” deyip döğüp tepin;
O sebepten Hakk’a sığınıp geldim işte.

Günah ile yaşım oldu yirmi beş;

Sübhan Rabb'im, zikr öğretip göğsümü deş;
Göğsümdeki düğümleri sen kendin çöz;
O sebepten Hakk'a sığınıp geldim işte.

Ben yirmi altı yaşta sevda kıldım;
Mansur gibi didar için kavga kıldım;
Pîrsiz dolaşıp dert ve hâlet peyda kıldım;
O sebepten Hakk'a sığınıp geldim işte.

Ben yirmi yedi yaşta piri buldum;
Gördüğüm her sırrı perde ile sarıp örttüm,
Eşiğine yaslanarak izini öptüm;
O sebepten Hakk'a sığınıp geldim işte.

Ben yirmi sekiz yaşta âşık oldum;
Gece yatmayıp, mihnet çekip sâdık oldum;
Ondan sonra dergahına lââyık oldum;
O sebepten Hakk'a sığınıp geldim işte.

Yirmi dokuz yaşa girdim, harap halim;
Aşk yolunda toprak gibi olamadım;
Halim harap, bağırim kebab, yaş dolu gözüm;
O sebepten Hakk'a sığınıp geldim işte.

Otuz yaşta odun kılıp yandırdılar;
Hep ulular yığılıp dünya koydurdular;
Vurup, söğüp, yalnız Hakk'ı sevdirdiler;
O sebepten Hakk'a sığınıp geldim işte.

Kul Hâce Ahmet, dünya koysan, işin biter;
Göğsünden çıkan âhın Arş'a yeter;

Cen verende hak Mustafa elinden tutar;
O sebepten Hakk'a sığınıp geldim işte.

5.

HİKMET

Birdenbire durduğumda hep ulular;
Hak aşkını gönlüm içine saldı dostlar.
Hızır Baba'm hazır durup lutf ederek
Yardım edip, elimden tutup aldı dostlar.

Otuz birde Hızır Baba'm mey içirdi,
Vücudumdan Azâzil'i tamamen kaçırdı;
Tutkun oldum, günahlarımı Hak geçirdi;
Ondan sonra Hak yoluna saldı dostlar.

Otuz iki yaşta geldi Hak'tan ferman:
Kulluğuma kabul kıldım, kılma arman;
Can verdiğinde sana vereyim nur-ı iman;
Garip canını mutlu olup güldü dostlar.

Hâlık'ımdan haber erişti, şâkir oldum;
Her kim söğse, belki tepse, sâbir oldum;
Bu âlemde uyumayıp hazır oldum;
Geçici heves, ben-sen fikri gitti dostlar.

Otuz üçte sâki olup mey dağıttım;
Şarap kadehi ele alıp doyasıya içtim;

Asker yığıp şeytan ile çok vuruştum;
Allah’a hamd olsun, iki nefsim öldü dostlar.

Otuz dördte âlim olup bilen oldum;
“Hikmet söyle!” dedi rabb’im, diyen oldum;
Kırklar ile şarap içtim,yoldaş oldum;
İçim dışım Hak nuruyla doldu dostlar.

Otuz beşte mecside girip gün geçirdim;
Tâliplere aşk dükkânını çokça kurdum;
Eğri yola kim girdiyse, söğdüm, vurdum;
Âşıklara Hak’tan müjde erdi dostlar.

Otuz altı yaşta oldum sahip-kemal;
Hak Mustafa gösterdiler bana cemal;
O sebepten gözüm yaşlı, boyum bir dâl;
Aşk hançeri yürek, bağrımı deldi dostlar.

Otuz yedi yaşa girdim, uyanmadım;
İnsaf kılıp Hakk’a doğru yönelmedim;
Seher vakti ağlayarak inlemedim;
Tevbe kıldım, hâcem kabul kıldı dostlar.

Otuz sekiz yaşa girdim, ömrüm geçti;
Ağlamayım mı, ölüm vaktim yakınlaştı;
Ecel gelip kadehini bana tuttu;
Bilmeden kaldım, ömrüm sona erdi dostlar.

Otuz dokuz yaşa girdim, kıldım hasret;
Vah ne yazık ömrüm geçti, hani tâat?
Tâat kılanlar Hak önünde hoş saadet;

Kızıl yüzüm tâat kılmadan soldu dostlar.

Saç ve sakal iyice ağardı, kara gönlüm;
Mahşer günü rahm etmesem, harap halim;;
Sana mâlum, amelsizim, çoktur günahım;
Hep melekler günahımı bildi dostlar.

Pîr-i muğân cür'asından katre tattım;
Yol bulayım diye gece uykuya attım;
Allah'a hamd olsun, lutf eyledi, nura battım;
Gönül kuşu lâ-mekâna ulaştı dostlar.

Kıyametin şiddetinden aklım hayran;
Gönlüm korkar, canım erir, evim viran;
Sırat adlı köprüsünden gönlüm lerzan;
Aklım gidip, şaşkın olup kaldım dostlar.

Kul Hâce Ahmed, kırka girdin kır nefsin;
Burada ağlayıp âhirette temizle kendini;
İman postu şeriattır, tarikat bil esasını;
Tarikata giren Hak'tan nasip aldı dostlar.

6.

HİKMET

Yâ ilâhim, hamdın ile hikmet dedim;
Zâtı ulu hâcem, sığınıp geldim sana.
Tevbe kılıp günahımdan korkup döndüm;

Zâtı ulu hâcem, sığınıp geldim sana.

Kırk birimde ihlas kıldım, yol bulayım diye;
Erenlerden gördüğüm her sırrı örteyim diye;
Pîr-i muğân izini alıp öpeyim diye;
Zâtı ulu hâcem, sığınıp geldim sana.

Kırk ikide tâlip olup yola girdim,
İhlas ile yalnız Hakk'a gönül verdim;
Arş, Kürsü, Levh'ten geçip Kalem'i gezdim;
Zâtı ulu hâcem, sığınıp geldim sana .

Kırk üçünde Hakk'ı izleyip nâle kıldım;
Göz yaşımı akıtarak jâle kıldım;
Çöller gezip ben kendimi vâle kıldım;
Zâtı ulu hâcem, sığınıp geldim sana.

Kırk dördümde muhabbetin pazarında,
Yakamı yırtıp, ağlayıp yürüdüm gülzarında;
Mansur gibi başımı verip aşk dârında;
Zâtı ulu hâcem, sığınıp geldim sana.

Kırk beşinde senden hâcet dileyip geldim;
Yaptığım hatalı işler için tevbe kıldım;
Yâ ilâhım, rahmetini sonsuz bildim;
Zâtı ulu hâcem, sığınıp geldim sana.

Kırk altımda zevkım, şevkım dolup taşı;
Rahmetinden katre damladı, şeytan kaçtı;
Hak'tan ilham refik olup, kapısını açtı;
Zâtı ulu hâcem, sığınıp geldim sana.

Kırk yedimde yedi yandan haber yetti,
Sâki olup şarap kadehini hâcem tuttu;
Şeytan gelip, nefs hevayı kendisi yuttu;
Zâtı ulu hâcem, sığınıp geldim sana.

Kırk sekizde aziz candan bizar oldum;
Günah derdi uyuşturdu, hastalandım;
O sebepten Hak'tan korkup uyanık durdum;
Zâtı ulu hâcem, sığınıp geldim sana.

Kırk dokuzda aşkın düştü, kavrulup yandım;
Mansur gibi hısımlardan uzaklaştım;
Türlü türlü cefa değdi, kabullendim;
Zâtı ulu hâcem, sığınıp geldim sana.

Elli yaşta “Er benim” dedim, fi’lim zayıf;
Gözlerimden kan dökmedim, bağrımı ezip;
Nefsim için yürür idim, it gibi gezip;
Zâtı ulu hâcem, sığınıp geldim sana.

7.

HİKMET

Kul huva’llâh sübhâna’llâh’ı vird eylesem,
Bir ve Var’ım didarını görür müyüm?
Baştan ayağa hasretinde dert eylesem,
Bir ve Var’ım, didarını görür müyüm?

Elli birde çöller gezip otlar yedim;
Dağlara çıkıp, tâat kılıp gözümü oyduım;
Didarını göremedim, candan doydum;
Bir ve Var'ım, didarını görür müyüm?

Elli iki yaşta geçtim evden barktan;
Evim barkım ne ola ki belki candan;
Baştan geçtim, candan geçtim,hem imandan;
Bir ve Var'ım, didarını görür müyüm?

Elli üçte vahdet şarabı nasip kıldı;
Yoldan azan şaşkın idim,yola saldı;
“Allah!” dedim,”Lebbeyk!” deyip elimden tuttu;
Bir ve Var'ım, didarını görür müyüm?

Elli dörtte vücudumu nalân kıldım;
Marifetin meydanında cevlan kıldım;
İsmâil gibi aziz canımı kurban kıldım;
Bir ve Var'ım, didarını görür müyüm?

Elli beşte didar için dilenci oldum;
Kavruldum,yandım,kül gibi yokluğa erdim;
Allah'a hamd olsun,didar izleyip tamamladım;
Bir ve Var'ım, didarını görür müyüm?

Elli altı yaşa erdi dertli başım;
Tevbe kıldım,akar mı ki gözde yaşım;
Erenlerden pay almadan içim dışım;
Bir ve Var'ım, didarını görür müyüm?

Elli yedi yaşta ömrüm yel gibi geçti;
Eya dostlar, amelsizim, başım karıştı;
Allah’a hamd olsun,pîr-i muğan elimden tuttu;
Bir ve Var’ım, didarını görür müyüm?

Elli sekiz yaşa girdim,habersizim;
Nefsimi alt-üst eyle, kahhar Rabb’im;
Himmet versen,şom nefsim teber vurayım;
Bir ve Var’ım, didarını görür müyüm?

Elli dokuz yaşa yettim,dâd u feryad;
Can verende cananımı kılmadım yâd;
Ne yüz ile sana diyem, kıl sen âzıd;
Bir ve Var’ım, didarını görür müyüm?

Göz yumup tâ açınca erişti altmış;
Bel bağlayıp kılmadım ben iyi bir iş;
Gece gündüz gamsız gezdim, hem yaz hem kış;
Bir ve Var’ım, didarını görür müyüm?

Altmış birde utanmışım ilâhımdan;
Eya dostlar, çok korkarım günahımdan;
Candan geçip penah dileyim Allah’ımdan;
Bir ve Var’ım, didarını görür müyüm?

Altmış iki yaşta Allah ışıık saldı;
Baştan ayağı gafletlerden kurtarıverdi;
Can ve gönlüm, akıl ve idrâkim “Allah!” dedi;
Bir ve Var’ım, didarını görür müyüm?

Altmış üçte nida geldi:Kul yere gir;

Hem canınım, cananının,canını ver;
Hû kılıcını ele alıp nefsini kır!
Bir ve Var'ım, didarını görür müyüm?

Kul Hâce Ahmed, nefsi teptim,nefsi teptim;
Ondan sonra cananımı arayıp buldum;
Ölmeden önce can vermenin derdini çektim;
Bir ve Var'ım, didarını görür müyüm?

8.

HİKMET

Vah ne yazık,ne yapacağım gariplikte?
Gariplikte gurbat içinde kaldım işte.
Horasan'ı, Şam'ı,Irak'ı niyet kılıp
Garipliğin çok kadrini bildim işte.

Neler gelse,görmek gerek o Hüda'dan;
Yûsuf'unu ayırdılar o Ken'ân'dan;
Doğduğum yer o mübarek Türkistan'dan;
Bağrıma taşlar vurup geldim işte.

Gurbet değdi Mustafa gibi erenlere,
Otuz üç bin sahabe ve yâranlara,
Ebû Bekir, Ömer, Osman, Murtaza'ya,
Gurbet değdi onlara hem, dedim işte.

Gurbet değse,pişkin kılar çok hamları

Bilgili kılar, seçkin kılar çok âmları,
Keçe giyer, bulsa yiyer taamları;
Onun için Türkistan'a geldim işte.

Gariplikte yüz yıl dursa, yine mihman;
Tahtı, bahtı, bostanları yine zindan;
Gariplikte kul oldu o Mahmut Sultan;
Ey yârenler, gurbet içinde yandım işte.

Gariplikte Arslan Baba'm arayıp buldu;
Gördüğü sırları perde ile sarıp örttü;
“Allah'a hamd olsun, gördüm.” dedi, izimi öptü;
Bu sırları görüp hayran kaldım işte.

Arzuluyum akrabalık vileyete,
Büyük babam ravzaları Ak Türbet'e,
Babamın ruhu saldı beni bu gurbete;
Bilmem ki ben nasıl taksir kıldım işte.

Kul Hâce Ahmet, söylediği Hakk'ın yâdı;
İşitmeyen dostlarına kalsın öğüdü;
Gurbet çekipöz şehrine dönüp geldi;
Türkistan'da mezar olup kaldım işte.

9.

HİKMET

Gönül gözünü parlatmadan tâat kılınsa,

Dergâhında makbul olmaz,bildim işte.
Hakikatten bu sözleri iyice öğrenip
Lâ-mekânda Hak'tan dersler aldım işte.

Bir ve Var'ım dersler verdi perde açıp;
Yer ve gökte duramadı şeytan kaçıp;
İşret kılıp,vahdet şarabından doyasıya içip;
Lâ-mekânda Hak'tan dersler aldım işte.

Aşk makamı türlü makam, aklın yetmez;
Baştan başa zorluk, cefa, mihneti gitmez;
Melâmetler, ihanetler kılısa,geçmez;
Lâ-mekânda Hak'tan dersler aldım işte.

Aşk belâsı başa düşse, nalân kılar;
Aklını alıp, şaşkın kılıp, hayran kılar;
Gönül gözü açılınca giryan kılar;
Lâ-mekânda Hak'tan dersler aldım işte.

Seher vakti ağlar idim, nida geldi;
“Didarımı göstereyim.” Diye vâde kıldı;
Aklımı alıp, şaşkın kılıp aşkını saldı;
Lâ-mekânda Hak'tan dersler aldım işte.

Burada cefa çekenlere didarı taht;
Mahşer günü bağışlar hem taht, hem baht;
Yarattığında âşık kendisi kıldı ahd;
Lâ-mekânda Hak'tan dersler aldım işte.

Çöller gezip, halktan bezip aşkı sor sen;
Kulu olsan, Hak'tan korkup ağlayıp yürü sen;

Didarını ister isen, hazır ol sen;
Lâ-mekânda Hak'tan dersler aldım işte.

Gözlerimden kanlar döküp yâd etmedim;
Yüz bin türlü mihnet verdi, dâd etmedim;
Senden korkup hasta gönlümü şâd etmedim;
Lâ-mekânda Hak'tan dersler aldım işte.

Allah derdi satılmaz ki satın alsan;
Pîr-i muğan hizmetinde toprak olmasan;
Hak yoluna giremezsin, pâk olmasan;
Lâ-mekânda Hak'tan dersler aldım işte.

Ey yâranlar, aşk derdine çâre olmaz;
Diri oldukça aşk defteri tamamlanmaz;
Dar lahidde kemikleri ayrılmaz;
Lâ-mekânda Hak'tan dersler aldım işte.

Aşk padişah,âşık fakir,nefes alamaz;
Hak'tan izin olmayınca konuşamaz;
Hak öğüdünü alan dünya peşinde koşmaz;
Lâ-mekânda Hak'tan dersler aldım işte.

Kul Hâce Ahmed,yedi yaşta dersler aldım;
Sekizimde dünyayı da,ahireti de terk eyledim;
Dokuzumda ben Hüda'mı hazır bildim;
Lâ-mekânda Hak'tan dersler aldım işte.

HİKMET

Kadir rabb'im kudret ile nazar kıldı;
Mutlu olup yer altına girdim işte.
Garip kulun bu dünyadan göçüp gitti;
Mahrem olup yer altına girdim işte.

Zâkir olup, şâkir olup Hakk'ı buldum;
Dünya, ahret haram kılıp ezip teptim;
Divane olup, rüsva olup candan geçtim;
Gamsız olup yer altına girdim işte.

Şomluğumdan dağlar, taşlar söğdü beni;
Açık dille söğüp dedi: Fi'lin hani?
Âşık olsan, önce varıp Hakk'ı tanı!
Merhem olup yer altına girdim işte.

Sizi, bizi Hak yarattı tâat için;
Ey acayip, içmek, yemek, rahat için;
“Kalû belâ” dedi ruhum mihnet için;
Ethem olup yer altına girdim işte.

Nefsim beni çok koşturdu, Hakk'a bakmadan;
Gece gündüz gamsız yürüdüm, yaşım akmadan;
Hevesleri, benlik dâvasını ateşe yakmadan;
Gamla dolup yer altına girdim işte.

Bir kul görsem, hizmet kılıp kulu oldum;
Toprak gibi yol üstünde yolu oldum;
Âşıkların yanıp sönen külü oldum;

Hemdem olup yer altına girdim işte.

Candan geçip mihnet çektim, kulum dedi;
Kanlar yutup “Allah!” dedim, rahm eyledi;
Cehennemde olmasın diyip tasalandı;
Mutlu olup yer altına girdim işte.

Bir gün değil, yirmi üçe erdi yaşıım;
Yazık Hakk’ı bulmamaktan kırık gönlüm;
Yer üstünde sultanım diyip kibirlendim;
Şâkir olup yer altına girdim işte.

Şeyhim diye dâva kılıp yolda kaldım;
Fes, sarıĝı değersiz bir pula satıp geldim;
Boş istekler coşup taştı, yorulup kaldım;
Huzursuz olup yer altına girdim işte.

Başım toprak, kendim toprak, cismim toprak;
“Hakk’a kavuşur muyum?” diye, ruhum müştak;
Kavrulup yandım, olamadım aslâ ap-ak;
Şebnem olup yer altına girdim işte.

Pîr-i muĝan nazar kıldı, şarap içtim;
Şiblî gibi semâ ılıp candan geçtim;
Serмест olup insanlardan uzaklaştım;
Zemzem olup yer altına girdim işte.

Kul Hâce Ahmed, nâsih olsan, kendine ol;
Âşık olsan, candan geçip bir defa öl;
Cahillere desen, sözünü kılmaz kabul;
Muhkem olup yer altına girdim işte.

